

Hayvanlarımızı Daha İyi Nasıl Besleriz?

Hayvan yetiştiricilerimize aşağıdaki hayvan besleme önerilerinin faydalı olacağını ümit ederim. Saygılar sunarım, Prof.Dr.Ahmet ŞAHİN

- Süt inekleri için süt yemi, besideki hayvanlar için besi yemi kullanılmalı, satın alınan bu özel yemler birbirleriyle veya arpa, kepek ve küspe gibi yemlerle karıştırılmamalıdır.
- Hayvanlara fazla miktarda hazır yem ve tahıl daneleri verilmesi asidosiz ve şişme vakalarına yol açabilir bunu önlemek için hayvanlara yeterli miktarda kaba yem verilmelidir veya hayvanlara bu yemler yavaş yavaş artırılarak verilmelidir.
- İşkembeli hayvanlar için her türlü yem değişikliği yavaş yapılmalıdır. Yani hayvanlar bu yemlere yavaş yavaş alıştırmalıdır.
- Hayvanlara ne kadar kaba ve kesif yem verildiği ölçülmelidir.
- Küflü, bozuk ve donmuş yemleri hayvanlara asla verilmemeli, aksi halde gebe ineklerde yavru atma vakaları görülebilir.
- Hayvanlarınızın samanla beslenmesi durumunda iz element kaynağı olan yalama taşları hayvanların kolaylıkla ulaşabileceği bir yere asılmalıdır.
- Sığır ve koyunlar tükettikleri kuru maddenin yaklaşık 4–5 katı su tüketirler. Hayvanlara verilen su miktarı bilinmeli veya otomatik şamandıralı suluklar kullanılmalıdır. Sulu yemleri (yeşil ot, şeker pancarı posası ve silajlar) tüketen hayvanların su gereksinimleri azalır.
- Koç/teke katım mevsiminde zayıf koyun ve keçilere günde 250–500 g ek dane yem veya satın alınan kesif yem verilmesi, hayvanların hasat sonrası anızda tutulması veya daha iyi meralara taşınması döl tutma, gebelik oranı ve ikizlik oranlarını artırır.
- Şehir kanalizasyonunun bir şekilde serbest kaldığı alanlarda hayvanlar asla otlatılmamalıdır. Aksi halde hayvanlara ve insanlara patolojik etmenler zarar verebilir.
- Elma posası, şeker pancarı posası gibi hayvan beslemede kullanılabilir. Zira elma posası şeker pancarı posasından daha fazla besin maddesi içermektedir.
- Pancar yaprakları ve posasının hayvanlara, kuru madde ihtiyaçlarının ancak 1/3'ü kadar yedirilmeli ve eğer fazla yedirilecekse kireçtaşı veya mermer tozu eklenerek hayvanlara verilmelidir.
- Buzağılara annelerinden doğar doğmaz ağız sütü içirilmeli, üç gün boyunca anneleri ile birlikte barındırıldıktan sonra annelerinden ayrılmalı ve kova ile en az 2 ay canlı ağırlıklarının %10'u kadar süt içirilmelidir.
- Buzağının ölçsüz fazla miktarda süt içmesi ishal vakalarını artırır ve buzağılar yeterli gelişemez. Gereğinden fazla süt içirme buzağılarda iskembe gelişimini olumsuz yönde etkiler.
- Buzağılar peş peşe üç gün boyunca günde yaklaşık birer kg buzağı başlangıç yemi tüketebildiğinde ancak süten kesilmelidir.
- Dişi danalar 15-16 aylıkta yaşta istenilen canlı ağırlığa ve vücut ölçüsüne ulaştıktan sonra tohumlanmalı ve 24 aylık yaşta buzağılayacak şekilde beslenmelidir.
- 250-300 kg canlı ağırlık öncesi düvelerde canlı ağırlık kazancının 700 g üzerinde tutulması memesinin yağlanması ve süt veriminin düşmesine neden olabilir. Daha sonraki dönemde canlı ağırlık kazancının yüksek olması arzu edilir.
- Gebe düveleri tahılca zengin yemlerle aşırı beslemek düveleri şişmanlatarak doğum güçlüğüne sebep olabilir ve bunun akabinde sonun geç atılması vakalarına daha sık rastlanabilir.

- Süt ineklerini kuruya ayırmak için, buzağılamaya 65-70 gün kala bir hafta süre ile süt yemi ineklere verilmeden sağılmalı ve bu sürenin sonunda (buzağılamaya 60 gün kala) sağım bırakılmalıdır.
- Buzağılama sonrası ketosiz vakalarını azaltmak için, buzağılamaya 21 gün kala tekrar süt yemi tedrici olarak arttırılarak doğum yapacak ineklere verilmelidir.
- Kurudaki ineklerin beslenmesinde kaba yem olarak sadece mısır silajı serbest olarak kullanılıyorsa ineklerde aşırı yağlanma söz konusu olabilir. Ayrıca, mısır silajı, şırdan kayması riskini de yükseltebilir. Bu rizki azaltmak için hayvanların canlı ağırlığının %1'i düzeyinde büyük partiküllü kaba yemleri almaları sağlanmalıdır.
- Kurudaki ineklerde doğuma 2 hafta kala inek en azından canlı ağırlığının %1-1.5'u düzeyinde kesif yem almalıdırlar.
- Süt hummasına yatkın olan ineklerde kuru dönemde kaba yem kaynağı olarak sadece baklagil kuru otu kullanılmamalı ve mineral katkılarının kullanımında dikkatli olunmalıdır. Hayvanın kalsiyum alımı sınırlandırılmalıdır.
- Başarılı bir döl tutma ve gebelik için buzağılamadan sonraki 70 günlük dönemde inekler, aşırı kondüsyon kaybetmeyecek şekilde beslenmelidir.
- Süt sığırlarında beklenen süt veriminin yarısı kadar kesif yem verilmesi beklenen verimin eldesinde bir kriter olarak kullanılabilir. Eğer kaba yem kaynağı kaliteli ise verilecek kesif yem miktarı bir miktar düşürülebilir. Ancak sadece saman kaba yem kaynağı ise ek olarak 2-3 kg daha kesif yem vermek gerekebilir.